

Austatud lugeja!

See „Juridica“ on nn bakalaureusenumber. Kord aastas bakalaureusenumbrite väljaandmine on saanud meie ajakirja kindlaks traditsiooniks. Seda traditsiooni on hea hoida – iga aasta kevadeks valmib suur hulk bakalaureusetöid, milledest enamik ka edukalt kaitstakse. Komisjonid märgivad ära silmapaistvamad tööd, millele hulgest teeb omakorda valiku toimetuskollegium.

Valmiskirjutatud bakalaureusetöö pinnalt artikli vormistamine läheb lihtsamalt kui nullist alustades, samas on eelnenud sellele mahukam uurimistöö kui tavaliselt artikli ettevalmistamisel tehakse. Avaldamist väärivaid töid on sellel aastal rohkem kui ühte numbrisse mahub. Nii saavad avaldamise võimaluse veel selle aasta „Juridicates“ lisaks neile, kelle tööd on siin esitatud, ka mitmed teised tänavused lõpetajad. Tööde valikul oleme lähtunud kõigepealt sellest, kas teema võiks olla lugejale huvipakkuv ja kasulik, aga eelkõige töö tasemest – kas autoril on olnud endal midagi omapoolset öelda, kas tema seisukohad on piisavalt põhjendatud.

Õigusteaduses on uurimistöö tegijatele praegu õnnelik aeg. Enamik valdkondi on läbi analüüsimata ja kirjutamata. Seadusloome on olnud Eestis nii kiire, et teooria peab seadusandlusele alles järele jõudma. Kvaliteetne õigusharidus saab tugineda eelkõige omamaisele erialakirjandusele, tõlkeõpikud on ainult hädaabinõu. Tänaused tudengid ja magistrandid on see potentsiaal, millele saab ja tuleb loota, et 90-ndate intensiivsele õigusloomeperioodile järgneks sama edukas uurimis- ja kirjutamisperiood 2000-ndate algusaastatel. Eriti puudutab see eraõigust, kus seadusloome on olnud mahukam kui avalikus õiguses, teaduslikule uurimistöle ja kirjutamisele on jäänud aga seetõttu vähem aega. Õigusloome edukuse üks põhjusi on olnud julge panuse tegemine noortele juristidele, sealhulgas üliõpilastele. Uus olukord õigusloomes tähendas seda, et vanad kogemused ja teadmised maksid vähe, oluliseks sai püsivus ja huvi teiste riikide materjalide läbitöötamisel, et nende analüüsimise ja võrdlemise alusel koostada oma eelnõud. Loodan, et viljakale õigusloomele järgneb sama viljakas teadusliku uurimistöö, artiklite, õpikute ja kommentaaride kirjutamise aeg. See aeg ongi käes, tulemusi on vaja lähiaastatel.

Üliõpilaste hulgas on palju võimekaid, teadusliku uurimistöö eeldustega inimesi. Oluline on alates esimese aasta kursusetöö kirjutamisest häälestatus töistele tulemustele. Kursusetöö kirjutamise eesmärk on teaduslikult põhjendatud tulemusteni jõudmine uuritavas valdkonnas. Uurimistööd kirjutades tuleb latta asetada võimalikult kõrgele, tähtis ei ole vaid hea hinde saamine kaitsmisel, vaid veendumus ja usk, et kirjutaja suudab midagi omapoolset anda Eesti õigusteadusesse. Oluline on püüda selle poole, siis tulevad ka tulemused. Selline hea võimalus on aga kõigil, kellel on huvi ja tahtmist juuraprobleemidesse süveneda ja nende lahendamisele pühenduda.

Veel sellest aastast toimub oluline muudatus õiguskirjanduse väljaandmisel – ajakirja „Juridica“ väljaandja, sihtasutus Iuridicum hakkab tegelema ka raamatute kirjastamisega. Kirjastamise toomine kirjutajatele lähemale peaks loodetavasti kaasa aitama parematele tulemustele. Valmimas on õigusteaduskonna arengukava lähemaks viieks aastaks. Üheks arengukava osaks on õpikute koostamise ja avaldamise programm. Õpikute avaldamine on meie õigushariduse jaoks praegu esmatähtis, seda mitte ainult õigusteaduskonna üliõpilaste õpetamiseks, vaid õigushariduse arendamiseks ja täiendõppeks Eestis tervikuna. Õpikute kirjutamine tugineb laiaulatuslikul uurimistööl. Õigusteaduskonnal on siin korraldav, integreeriv roll, kaasa tuleb aga õpikute programmi realiseerimisse haarata kõik need Eesti juristid, ka väljastpoolt õigusteaduskonda, kellel on selleks taht ja teadmisi.

Õnnetlen „Juridica“ bakalaureusenumbriga kaudu kõiki lõpetajaid, kes said tänavu juristidiplomi. Soovin teile edu ja õnne.

Paul Varul

